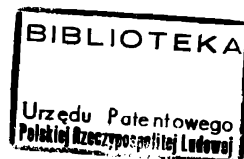

Warszawa, dnia 20 marca 1952 r.

C 04 b 41/44

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 34695

Kl. 80 b, 23/07

Jadwiga Umińska

(Kraków, Polska)

i Wacław Baron

(Kraków, Polska)

Sposób ozdabiania wyrobów ceramicznych

Udzielono z mocą od dnia 21 kwietnia 1950 r.

Wynalazek dotyczy sposobu ozdabiania wyrobów ceramicznych, np. płytek do dekoracji ściennych, wazonów oraz przedmiotów użytkowych. Sposób ten nadaje się również do dekoracji wnętrz i zewnętrznych elewacji budowli. Znane sposoby ozdabiania wyrobów ceramicznych polegają na malowaniu lub ryciu ornamentu na powierzchni, polanej warstwą barwiącą, za pomocą rylca lub noża. Nacinanie gliny dłutkiem metalowym o przekroju w kształcie litery V lub U nie daje łagodnych linii i zostało w ceramice zaniechane. Nadaje się ono wyłącznie do ornamentu geometrycznego dwubarwnego.

Sposób według wynalazku polega na pokryciu surowego wyrobu z gliny kilku lub kilkunastoma warstwami barwiącymi w różnych barwach od-

cieniach i grubościach oraz na odsłanianiu żądanej barwy przez usuwanie warstw barwiących. Niektóre barwy są usuwane tylko częściowo w celu wydobywania odcienia zamglonego. Umożliwia to uzyskanie wielobarwności i różnorodności faktury oraz plastyczności powierzchni.

Warstwy barwiące składają się z białej gliny, zabarwionej odpowiednio tlenkami metalu. Warstwa barwiąca niebieska zawiera do 3% tlenku kobaltu, warstwa czarna — 8% tlenku żelaza, 1% tlenku chromu i 2% tlenku kobaltu, warstwa czerwona jest wykonana z gliny naturalnej w kolorze czerwonym. Warstwa brązowa zawiera 5% tlenku żelaza, oraz 5% tlenku manganu, warstwa żółta 1% tlenku żelaza, wreszcie warstwa zielona 5% tlenku miedzi.

W jednym z przykładów wykonania procesu zdobniczego według wynalazku wytłacza się z gliny o barwie białej, powstałej po wypalaniu jej do 900° C w formie gipsowej, płytki wielkości 15 x 15 cm o grubości 8—10 mm.

Następnie przyrządza się z tej samej gliny różnobarwne warstwy barwiące, szlamując glinę przez sita aż do otrzymania gęstej masy płynnej. Masę tę barwi się tlenkami przepuszczając przez młynek. Lekko przeschnięte płytki pokrywa się warstwą barwiącą o grubości 1 mm i po przeschnięciu tej warstwy wprowadza się na nie następną warstwę barwiącą. Przeschnięcie pierwszej warstwy zapobiega zlewaniu się ze sobą i wzajemnemu przesiąkaniu obu warstw barwiących. W ten sposób pokrywa się płytki dowolną liczbą warstw barwiących i po wyschnięciu ich usuwa się niepotrzebne warstwy barwiące wzdłuż konturów barwnych rysunku zależnie od kompozycji obrazu.

Po zupełnym wyschnięciu płytek natryskuje się je cienką warstwą przezroczystej glazury boraksowej i wypala w temperaturze 900°C. Płytki tak wypalone są odporne na działania atmosferyczne, nie zmieniają barw i odznaczają się małą łamliwością. Mogą być one stosowane w architekturze wnętrz i w architekturze zewnętrznej. Mogą być one matowe lub z połyskiem i dają się łatwo łączyć z piaskowcem, tynkiem itp.

W innym przykładzie wykonania wytoczony z gliny wazon pokrywa się warstwami barwią-

cymi w cienkich warstwach, po czym ryzuje się ornament i usuwa delikatnie niepotrzebne warstwy barwiące, po wyschnięciu powleka się wazon grubą warstwą glazury w celu zapewnienia wod szczelności.

Sposób według wynalazku może być stosowany łącznie z malowaniem, rzeźbieniem, nakładaniem gliny, intarsją i innymi sposobami znanymi oraz z dodatkowym powlekaniem złotem lub srebrem po wypaleniu.

Głównymi zaletami sposobu ozdabiania wyrobów ceramicznych według wynalazku są: trwałość, odporność na zmiany atmosferyczne i nie-łamliwość wyrobów oraz niezmiennosc wytworzonych barw.

Zastrzeżenie patentowe

Sposób ozdabiania wyrobów ceramicznych przez powlekanie surowych wyrobów warstwą barwiącą i ryzowanie, znamienny tym, że surowe wyroby ceramiczne pokrywa się warstwami barwiącymi w dowolnej liczbie warstw o różnych grubościach, barwach i odcieniach, po czym odsłania się warstwę pożądaną barwy przez ryzowanie i usuwanie odpowiednimi narzędziami w celu uzyskania wielobarwności ornamentu, charakterystycznej faktury i plastyczności powierzchni i poddaje się wyrób w znany sposób wypaleniu.

Jadwiga Umińska

Wacław Baron

